

Та одно для мене ясне :

Твоя служба божеська!

Ти вчиш нас шукати Бога по твоїх слідах, чудуватись йому й співати йому похвальні пісні.

Ти свідчиш нам, що і в царстві свідомости й думок, мусить бути такий „сполучник“ всесвіту, як ти є в царстві матерії. Світло душ.

Невжеж обличчя матерії, яке ти відкриваєш, більше значить, ніж обличчя духа, свідомости? Невжеж у царстві духа може бути безлад, неповязання одного з одним і всього з усім, коли ти так по божеськи вяжеш матеріальний світ?

О, ключу золотий, що відчиняєш нам усі скарби світу!

Комашка мало бере з тих скарбів, бо мало потребує. А я, людина, в твоїй скарбниці Бога нахожду — найбільший скарб.

Сумніви.

Вітрець, вітер і буря. Процес свіжости, прочищення, відновлення в атмосфері — огже і в природі. Жива природа без вітру наче мертва: зелений ліс мов заклятий, лан спілої пшениці мов з каменя вирізьблений. Життя хоче руху, рух і знаменує його.

Де ні найменший вітрець не доходить, там цвіль і гріб. Чим вітрець, вітер і буря в природі, тим сумніви в душі. Помітив я, що по тому пізнати інтелігенцію людей, як їх душа ставиться до сумнівів. Всі фанатики наче заржавіла вага, що не ворухнеться ні під найбільшим тягарем. Їх душа наче з каменя — не вміє сумніватися. Їх ум наче розбійник з ножем у руці, що має тільки одну постанову, щоби вбити прохожого й ограбити, а решта для нього байдуже.

Скептик це пільот на літаку в повітрі підчас бурі, що не хоче чи не вміє ратуватися спустом на землю. Він більше хоче, ніж може, тому тратить і те, що може.

Такий наш земський світ, що треба контрасти зводити в гармонійну сполуку, бо тільки це правильний шлях життя. І певність, і сумніви повинні в нашій душі триматися за руку, як приятелі.

Певність це набутий скарб у душі, а сумніви це двері до скарбниці. Якщо ніколи не відчинятимеш їх, то твій скарб буде „закопанам скарбом“ і вже ніякого нового скарбу не здобудеш.

А Бог має право й має можливість виявити нам нову правду й там, де нам здається, що вже всі рахунки правди остаточно замкнені.

Нижчий ум і тупоумність не вміють сумніватися, не вміють ставити собі квестій. А інтелігенція зі своєї скарбівні на світ виходить, кругом оглядається, щоби добре розпізнати своє положення в нинішньому світі, бо вчорашній вже минувся.

Благословенні ті, що вміють добре користуватися сумнівами. Вони наче досвідчені родичі, що визволяють дітей від їхньої упертості й короткозорости. Такими були всі великі винахідники, що визволили нас від старих упереджень, а збагатили нас новими правдами. Благочестиві старці, Йосиф і Нікодим, самотні з жидівського синадріону, що вміли як слід сумніватися, змили ганьбу з людського роду, коли похоронили знеславленого Христа.

А синадріон був певний понад усякий сумнів, що правдивий Христос не може й не сміє переходити тернистого шляху звичайної людини.

Улас Самчук.

Волинь.*)

(Продовження).

Особливо цікаво було одного разу. Пішли вони з мамою на Лебедське збирати опеньки і зайшли досить далеко за зруб, аж за Мартинове займище. Вийшли вони на один горбок, від котрого на північ простягалася досить широка рівнина... Здаля видно було ні то якусь дорожину, ні то широку межу. Скорше була то дорожина. Низка широковітих дерев чітко зарисовувалась на холодному мармурі осіннього ясного неба. Видно було також якісь забудівлі.

— Що то там, мамо?.. — питає Володько.

— То є Клопи — пояснила мати...

— Аа, він вже знає... Там мешкає Василів дід характерник Юхим, у якого син Клим „з ума зійшов“. Він має велику пасіку і „щось до пчіл знає“.

Там мешкав дійсно дід Юхим, перший Матвіїв тесть, який має двох оженених синів та добре господарство. Перша Матвієва жінка померла наглою смертю, коли Василеві було „тридцять неділь“. Тому то, думав Володько, мама не долюблюють Василя. Там на хуторі також живе Катерина, перша Матвієва дочка. Володько бачить її часом, коли вона „до нас“ приходить. Вона приносила йому часом мід, горіхи, цукорки. Бачить він також і діда Юхима, але це бува так рідко, що йому недовелось ближче його пізнати. Він тільки багато чув про нього, як говорять у млині завізники. Кажуть: — „ото як почнуть вулики роїтися, то Юхим наставить по саду нових вуликів, пошепче щось і рої

*) Гл. „Дзвони“ чч. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10 і 12 1932.